

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 27. 11. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Velika akcija policije: Privedeno 19 blokadera zbog divljanja u Novom Sadu“, objavljenim 25. septembra 2025. godine, portal „Informer.rs“

1. prekršio je tačku 1 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks,

2. prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki), po kojima su novinari/novinarke dužni da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, kao i da neguju kulturu i etiku javne reči, da ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje,

3. prekršio je tačke 1 i 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojima novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla i dužni su da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

4. prekršio je i tačku 1 Poglavlja VI (Poštovanje i zaštita privatnosti), po kojoj su novinari/novinarke obavezni da poštuju privatnost ljudi o kojima pišu.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat Davida Francistija naveo je u žalbi da je u okviru spornog teksta objavljena i privatna fotografija žalitelja. Ukazao je i na pežorativnu upotrebu termina „blokader“, koje medij poistovećuje sa terminima „terorista“, „ustaša“, „rasista i fašista“, „narkoman“, „zgubidan“ i sl. čime se kod čitalaca stvara uverenje da su protivnici režima „blokaderi“ destruktivni, zli i opasni. Istakao je da je potpuno netačna i neproverena infomacija da je

Francisti „divljao“ u Novom Sadu, kao i informacija da je uhapšen u velikoj akciji policije, „koja se nikad nije desila“.

Redakcija portala „Informer.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Komisija za žalbe je, na osnovu izveštavanja drugih medija, zaključila da portal nije o hapšenju izvestio javnost u skladu sa standardima koja propisuje Kodeks, najpre zbog toga što je informacija o hapšenju plasirana kao da se to dogodilo neposredno pre objavljivanja teksta, iako je zapravo reč o nečemu što se dogodilo dvadeset dana ranije. Prema pisanju medija, 19 ljudi je uhapšeno 5. septembra tokom trajanja protesta, a ne u nekoj akciji policije, kako se tvrdi u naslovu. Time je, po mišljenju Komisije prekršena odredba Kodeksa koja propisuje obavezu, između ostalog, blagovremenog informisanja javnosti.

Po oceni Komisije, medij nije smeo da objavi spisak uhapšenih (među kojima je i podnosilac žalbe), budući da protiv njih još nije podignuta nikakva optužnica, te možda i neće biti procesuirani. Ovakvim izveštavanjem su javno označeni kao „blokaderi koji su privedeni zbog divljanja“, iako ništa od toga još nije potvrđeno. Komisija veruje da su na taj način povređena prava žalitelja, kome je naneta šteta i narušen ugled. Takođe, diskriminisan je kao učesnik protesta, dakle, na osnovu političkog uverenja, što Kodeks zabranjuje.

Objavljivanjem njegove privatne fotografije, preuzete najverovatnije sa društvenih mreža, bez njegove dozvole i saglasnosti prekršena je i tačka 1 Poglavlja VI, po kojoj je objavljivanje privatnih podataka i zapisa moguće samo uz saglasnost te osobe, osim u slučajevima kada javni interes preteže nad pravom na privatnost. Takav javni interes ovoga puta nije postojao.

Komisija podseća i da su novinari/novinarke dužni da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, smatrajući da redakcija u ovom slučaju nije postupila u skladu sa ovim načelom, odstupajući od profesionalnih normi i po svemu sudeći, rukovodeći se nekim drugim interesom, a ne javnim.

Upotrebom neprimerenih termina, poput „divljanje“ prekršena je i tačka koja novinare/novinarke obavezuje na poštovanje etike i kulture javne reči.

Beograd, 27. 11. 2025.

Predsedavajuća

Sanja Pavlović